

Kontaktperson
Mova Hebert
Telefon: 08-508 263 78
mova.hebert@gfk.stockholm.se

ÖKAT VATTENFLÖDE I KVARNBÄCKEN, LILLA SICKLA

Projektets mål och syfte

Alla vattendrag i Stockholm har påverkats av stadens expansion, inte minst genom att vattenflödena har minskat för att dagvatten leds bort. Målet med projektet är att återskapa ett flöde som kan hysa de biologiska och estetiska kvaliteter som gått förlorade i och med att Kvarnbäcken tömts. En öppen damm eller våtmark anläggs i anslutning till att vattnet leds i ned i bäcken. Detta skapar en värdefull livsmiljö och ska utformas till ett attraktivt inslag i parken runt Lilla Sickla gård.

Förväntade resultat

Resultatet förväntas bli att Kvarnbäcken tillförs vatten från dagvattenledningar söder om Hammarbyhöjden. Flödet som mynnar i Sicklasjön kommer att ha en medelvattenföring på 15 l/s och en minimivattenföring på 6 l/s. Vattnet ska ha en sådan kvalitet att vattenlevande organismer kan vandra in, både från Sicklasjön och via andra vägar. Vattenkvalitén ska uppfylla de principer som finns i dagvattenstrategin.

Dammen förväntas att bli ett vackert inslag i miljön och en livsmiljö för växter och djur som naturligt finns i denna biotop. Både en rinnande bäck och en damm är värdefulla, inte bara för vattenlevande organismer utan för flera andra växter och djur.

Vatten är även attraktivt för människan. Anläggningen blir en fint inslag för de som promenerar och vistas i området och ett välbesökt utflyktsmål med pedagogiskt innehåll för förskolor och skolor i närheten.

Översiktlig projektplan

2005 augusti-september: programarbete. Utredning av framtagande av lämpliga vattenresurser till Kvarnbäcken. Utredning om hur damm eller våtmark ska anläggas. MKB görs. Anmälan till Länsstyrelsen.

2005 Oktober: genomförandebeslut i GFN

2005 November: projektering,

2006 April-maj: anläggning, färdigställande.

2 % av årsarbetstiden utslaget på 2005 och 2006

Översiktlig projektorganisation

Projektledare: GFK,

Arbetsbelastning för GFK:

Programskedet: 30 h

Projektering: 20 h

Anläggning: 30 h

Arbetsgrupp med kompetens från GFK, Miljöförvaltningen och SVAB.

Sammanlagt 10 h /person

Referensgrupp med kompetens från länsstyrelsen , Naturhistoriska riksmuseet, mestadels personliga kontakter genom projektledare från GFK, eller genom extern projektledare.

Beskrivning av projektets kostnader, intäkter och finansiering.

Personalkostnad GFK 20 tkr

Program: 300 tkr

Projektering: 300 tkr

Förbättringsåtgärder i bäckfåan 700 tkr

Eventuell damm, anläggning 700 tkr

Uppföljning: 100 tkr

Summa: 2,12 mnkr

Projektets påverkan på framtida kostnader och kostnadseffektivitet.

Projektet bidrar till att den biologiska mångfalden ökar i ett, ur Stockholms perspektiv, mycket svagt segment. På det viset kan den så kallade "utdöende skulden" (arter som försvinner på grund av exploatering och felaktig hantering av naturmiljön) minska för Stockholms del. Detta internaliserar en i dag extern kostnad.

Genom att skapa ett vattenflöde i bäcken kommer även omgivningen att få ett lyft. I samband med den pågående naturreservatsbildningen i området kommer även närliggande delar förhoppningsvis att kunna rustas upp. Får bäcken ett flöde och blir ett attraktivt inslag och minskar framtida driftskostnader i och med att ett område som upplevs positivt generellt sett vandaliseras och skräpas ner mindre.

Projektet i relation till miljöprogrammet

Projektet bidrar till att uppfylla miljömål 4.1. *"Skötseln av naturliga och kulturpräglade biotoper ska ge en ökad biologisk mångfald."* Här framgår att det behövs restaurering av flera kulturpräglade biotoper, till exempel våtmarker. Även bäckar räknas hit (Miljöförvaltningen, muntligen 041021).

Nyckeltalet för aktuellt miljömål är: *"Areal per år av återskapade och restaurerade...våtmarker..."*.

Det har även förankring i dagvattenstrategin som säger att *"Dagvattnet i bebyggelse ska hanteras så att stadens mark och sjöar tillförs så mycket av detta vatten som möjligt utan att föroreningsbelastningen blir kritisk"* och att ett medel för detta är *"åtgärder i egna fastigheter, trafikanläggningar, parker och hus vid nybebyggelse, större förändringar och underhåll"*.

Projektets pådrivande roll

I Stockholm arbetar vi med att åskådliggöra och förbättra tillståndet för de vattendrag vi har kvar och att återföra vatten till Kvarnbäcken är en del i detta arbete. Att ta upp dagvatten och rena det är ofta komplicerat. Därav följer att de tekniska lösningar man väljer blir specifika, men också att man för varje projekt utökar kunskapsbanken. Det är i sig pådrivande att ha flera likartade projekt som kan jämföras med varandra.

Uppföljning, dokumentation, erfarenhetsspridning

Efter utförd åtgärd upprättas ett provtagningsprogram för både vattenkvalité och fauna. Erfarenheterna kommer att tas tillvara både inom staden och i ett större samarbete med kompetens från Naturhistoriska riksmuseet. Uppföljning mot stadens miljömål görs av miljöförvaltningen.

Risk

Att vattenmängderna felberäknas så att vattenflödet blir för lågt i förhållande till behovet.